

Kokkuvõte 2023. a kohta

Haridus- ja sotsiaalasutuste valdkond

2023. a oli Terviseameti (TA) Põhja, Ida, Lõuna ja Lääne regionaalosakondade (RO) järelevalve all olevaid tegutsevaid objekte haridus- ja sotsiaalasutuste valdkonnas kokku 2547 (2022. a 2489, 2021. a 2408, 2020. a 2325). Kontrolliti 466 objekti (18 % tegutsevatest objektidest (2022. a 300 objekti ehk 12% tegutsevatest, 2021. a 227 objekti ehk 9% tegutsevatest, 2020. a 163 objekti ehk 7% tegutsevatest objektidest, 2019. a 731 objekti ehk 32% tegutsevatest objektidest, 2018. a 1394 objekti ehk 66% tegutsevatest objektidest).

Kokkuvõte ei sisalda tervishoiu- ja kinnipidamisasutusi toilitustavate objektide statistikat. Koos tervishoiu- ja kinnipidamisasutusi toilitustavate objektidega 58 (2022. a 57, 2021. a 61, 2020. a 58, 2019. a kokku 59) oli tegutsevaid objekte haridus- ja sotsiaalasutuste valdkonnas kokku 2605 (2022. a 2546, 2021. a 2469, 2020. a 2383, 2019. a kokku 2298).

Sarnaselt eelnevatele aastatele olid peamiseks koostööpartneriteks kohalikud omavalitsused, linnavalitsused, tervishoiukõrgkoolid, laste- ning sotsiaalasutuste juhid, ministriumid, Sotsiaalkindlustusamet, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet, Tööinspeksioon, Päästeamet, Õiguskantsleri kantselei, Põllumajandus- ja Toiduamet.

Tegutsevate objektide arvu regionaalosakondades kajastab Tabel 1.

Tabel 1. Tegutsevate objektide arv regionaalosakondades

	Põhja RO	Lõuna RO	Lääne RO	Ida RO	Kokku 2023
Lasteaiad	281	227	161	101	770
Koolid	181	185	139	89	594
Lapsehoiud	195	89	29	24	337
Täiskasvanute hooldekandeesutused	37	76	68	57	238
Erihoolekandeteenused täiskasvanutele	85	65	36	63	249
Laste ööpäevased hoolekandeesutused	4	3	3	5	15
Asendushooldusteenus	26	21	9	34	90
Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenus	114	15	37	42	208
Noorte püsilaagrid	5	9	5	7	26
Muu inspekteerimine	1	0	0	0	1
Kutsekoolid	7	2	6	4	19
Tegutsevate objektide arv, kokku:	936	692	493	426	2547

Erihoolekandeteenused täiskasvanutele sisaldab toetatud elamise teenust, kogukonnas elamise teenust ja ööpäevaringset erihooldusteenust. Täiskasvanute hooldekandeesutused sisaldab täiskasvanute üldhooldusteenust, tugikodu-, turvakodu-, varjupaigateenust,

päevahoide ja -keskusi täiskasvanutele. Laste ööpäevaringsete hoolekandeesutuste all tegutsevad laste üldhooldekodud, sealhulgas laste ööpäevaringsed varjupaigad.

Alates 2018. aastast kannab haridus- ja sotsiaalasutuste valdkond riigi poolt pakutava teenuse nime: „Teenus nr 145“. Mõõdikud, mis iseloomustavad teenust 2023. a:

Tabel 2. Teenus nr 145 mõõdikud, sh toit

Teenuse nimi	2023 täitmine
Mõõdik 1: Ühtsetel alustel kontrollitud ja nõustatud haridusasutuste arv	311
Mõõdik 2:Tervisekaitseõuetele vastavate haridusasutuste osakaal kontrollitud haridusasutuste arvust	69%
Mõõdik 3 Ühtsetel alustel kontrollitud ja nõustatud sotsiaalasutuste arv	131
Mõõdik 4 Tervisekaitseõuetele vastavate sotsiaalasutuste osakaal kontrollitud sotsiaalasutuste arvust	57%
Mõõdik 5 Erihoolekandeteenust täiskasvanutele ja täiskasvanute üldhooldusteenust osutavate ettevõtete osakaal, kes puudused kõrvaldasid	15%
Mõõdik 6 Asendushooldusteenust ja lapsehoiuteenust osutavate ettevõtete osakaal, kes puudused kõrvaldasid	75%
Mõõdik 7 Haridus-ja sotsiaalasutustele väljastatud terviseohutuse hinnangute arv	251
Mõõdik 8 Teabenõuete/nõustamiste/kaebuste arv	529

2022. aastaga võrreldes kasvas kõige enam (17 asutuse võrra) sotsiaalse rehabilitatsiooniteenuse pakkujate arv (2022. a 191, 2021. a 165, 2020. a 145, 2019. a 123, 2020. a 145). Kaheteist asutuse võrra kasvas lapsehoiuteenuste pakkujate arv (2022. a 325, 2021. a 311, 2020. a 281, 2019. a 273, 2020. a 281. Kaheksa asutuse võrra, võrreldes 2022. a, kasvas eakatele või puudega täiskasvanutele mõeldud ööpäevaste üldhooldekodude (2022. a 230, 2021. a 218, 2020. a 212, 2017. a 169, 2018. a 178, 2019. a 191, 2020. a 212) arv. Täiskasvanutele erihoolekandeteenuste pakkujate arv suurenes võrreldes 2022. a 8 asutuse võrra (2022. a 241, 2021. a 230, 2020. a 213, 2017. a 156, 2018. a 177, 2019. a 186, 2020. a 213). Ühe asutuse võrra kasvas asendushooldusteenuse pakkujate arv (2022. a 89, 2021. a 84, 2020. a oli 78).

2023. a kokku:

- vaadati läbi 178 projekti (2022. a 175, 2021. a 218, 2020. a 237, 2019. a 193, 2018. a 192, 2017. a 153)
- väljastati 22 ehitiste kasutuselevõtmise hinnangut (2022. a 17, 2021. a 46, 2020. a 29, 2019. a 116, 2018. a 101, 2017. a 77)
- väljastati 251 terviseohutuse hinnangut (2022. a 193, 2021. a 208, 2020. a 179, 2019. a 442, 2018. a 214, 2017. a 167)

Regionaalosakondade tööd kajastavad tabelid 3-6.

Tabel 3. Ennetav järelevalve

	IDA	LÄÄNE	LÕUNA	PÕHJA	Kokku
Läbivaadatud projektide arv	28	23	45	82	178
Ehitise kasutuselevõtmise hinnangute arv	4	0	4	14	22
Terviseohutuse hinnangu andmine	33	35	65	118	251
Kokku:	65	58	114	214	451

Elukeskkonna ja päevakava kohta esitati kokku 40 kaebust (2022. a 45 kaebust, 2021. a 29; 2020. a 29, 2019. a 45, 2018. a 54 kaebust).

Valdkonnapõhiselt jagunesid kaebused järgmiselt:

- Elukeskkond: koolid 9, koolieelsed lasteasutused 12, lapsehoiuteenus 2, täisk. hoolekandeesutus 9 (varjupaik 1 ja üldhooldekodud 8), laste hoolekandeesutus (turvakodu 1), muud asutused 2.
- Õppekorraldus ja päevakava: koolid 3, koolieelsed lasteasutused 2.

2023. a koostati ameti poolt asutustele 143 kirja ja tehti ühele koolile ettekirjutus (2022. a koostati 59 kirja, ettekirjutusi ei tehtud, 2021. a koostati 23 kirja, 2020. a 25 kirja).

Tabel 4.

Kontrollimiste arv regionaalosakondades 2023					
KESKKOND sh päevakava	IDA	LÄÄNE	LÕUNA	PÕHJA	Kokku
Lasteaiad	41	50	65	35	191
Koolid	20	44	45	17	126
Lapsehoiud	4	3	4	1	12
Täiskasvanute hooldekandeesutused	29	19	23	7	78
Erihoolekandeteenused täiskasvanutel	9	11	13	3	36
Laste ööpäevased hoolekandeesutused	0	0	0	1	1
Asendushooldusteenus	1	0	2	0	3
Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenus	2	1	0	0	3
Noorte püsilaagrid	6	5	10	4	25
Kutsekoolid	0	0	0	0	0
Kokku	112	133	162	68	475

Tabel 5.

Kontrollimiste arv regionaalosakondades 2023					
TOIT	IDA	LÄÄNE	LÕUNA	PÕHJA	Kokku
Lasteaiad	21	52	23	21	117
Koolid	30	45	0	30	105
Täisk. hooldekandeesutused	0	17	1	0	18
Erihoolekandeteenused täisk.	0	2	0	0	2
Asendushooldusteenus	0	0	3	0	3
Noorte püsilaagrid	0	4	0	0	4
Kokku	51	120	27	51	249

Tabel 6.

Kontrollitud objektide arv regionaalosakondades 2023 KOKKU					
	IDA	LÄÄNE	LÕUNA	PÕHJA	Kokku
Lasteaiad	36	51	65	39	191
Koolid	19	41	41	19	120
Lapsehoiud	4	3	4	1	12
Täiskasvanute hooldekandeesutused	27	19	24	7	77
Erihoolekandeteenused täiskasvanute	9	10	13	3	35
Laste ööpäevased hoolekandeesutused	0	0	0	1	1
Asendushooldusteenus	1	0	2	0	3
Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenus	2	1	0	0	3
Noorte püsilaagrid	6	5	9	4	24
Muu inspekteerimine	0	0	0	0	0
Kutsekoolid	0	0	0	0	0
Kokku	104	130	158	74	466

Koostati 1 keskkonna teemal ettekirjutus koolile (2022. a ettekirjutusi 0, 2021. a 0, 2020. a 0, 2019. a 1, 2018. a 7, 2017. a 6). Sunniraha 2023. a ei määratud (2022. a ei määratud, 2020. a ühel korral, 2019. a ei määratud, 2018. a kolmel korral).

Levinumad elukeskkonna inspekteerimisel leitud puudused haridus- ja sotsiaalasutustes: enim leiti riikliku järelevalve raames kontrollitud asutustest puuduseid koolieelsetes lasteasutustes (47 asutuses, st aastas kontrollitud 146 asutustest 32%-l), koolides (36 asutuses, st kontrollitud 90 asutustest 40%-l) ja täiskasvanute hoolekandeesutustes (34 asutuses, st kontrollitud 55 asutustest 62%-l). Kuna kontrollitud asutuste arv oli väike, võrreldes tegutsevate asutuste arvuga, ei pruugi tegelik olukord asutustes nii murettekitav olla. Samas tuleb tõdeda, et sisuliselt terve koroonaaeg oli riiklikku järelevalvet minimaalselt (distsantsõpe, karantiinid) ja ei saa välistada, et elukeskkonna nõuete järgimine asutustes ongi halvenenud.

Inspekteerimisel enimloetletud puudused asutuseliigiti, kahanevas järjekorras:

- koolieelsed lasteasutused: ruumid üldiselt ja nende viimistlus, valgustus, sisustus, sisekliima;

- koolid: tehnoloogiaruumid, õpperuumid ja nende valgustus;
- täiskasvanute hoolekandeesutus: ruumid, hügieeniruumid, ruumide korrashoid, elu ja magamistoad.

Teistes kontrollitud asutustes leiti võrreldes koolieelsete lasteasutuste, koolide ja täiskasvanute hoolekandeesutustega vähe puuduseid.